

Psykologisk institutt

Eksamensoppgave i PSY2016/PSYPRO4316 – Personlighetspsykologi II

Faglig kontakt under eksamen: Leif Edward Ottesen Kennair

Tlf.: 73 59 19 60

Eksamensdato: 9. juni 2016

Eksamenstid (fra-til):

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler:

Målform/språk:

Antall sider:

Antall sider vedlegg:

Kontrollert av:

Dato

Sign

Alle deler skal besvares.

Del I.

Definer personlighetsbegrepet.

Diskuter definisjonen i forhold til forskjellige teorier, der du får frem både svakheter og styrker ved definisjonen.

Del II.

Se definisjonen din av personlighet opp mot personlighetsteoriforskning, hvilke fordeler og ulemper gir begrepet slik du har definert det for forskjellige områder av personlighetsforskning?

Del III. Hvorfor finnes individuelle forskjeller i personlighet?

Sensorveiledning

Alle deler skal besvares. De skal vektlegges noenlunde likt.

Generelt har studentene blitt instruert gjennom hele semesteret at vi nå ikke lenger er interessert i deres evne til å pugge og ramse opp fagkunnskap og fakta. Nå vil vi se kritisk og selvstendig faglig refleksjon. Oppgaven er utviklet for å få frem dette; de skal kunne reflektere kritisk og selvstendig over grunnleggende personlighetspsykologiske begreper, teorier og forskning. Oppgaver som mangler en drøftende eller selvstendig refleksjon og kun er beskrivende og kildeformidlende er klart svakere. Oppgaver som makter å vise en drøftende, kritisk og selvstendig refleksjon skal belønnes.

Del I.

«Definer personlighetsbegrepet. Diskuter definisjonen i forhold til forskjellige teorier, der du får frem både svakheter og styrker ved definisjonen.»

En definisjon av personlighet må få frem stabilitet over situasjoner, samtidig som det påpekes hvordan det likevel er slik at få mennesker er helt stabile, slik at begreper som «relativt stabil» eller tilsvarende er mer dekkende. Diskusjon mellom forskjellige tilnærminger, som kognitiv teori som trekker trekkperspektivet i tvil, og trekkperspektivet som antar større grad av stabilitet er relevant.

Del II.

«Se definisjonen din av personlighet opp mot personlighetsteoriforskning, hvilke fordeler og ulemper gir begrepet slik du har definert det for forskjellige områder av personlighetsforskning?»

Her er det ønskelig å se moden refleksjon rundt personlighetsdefinisjonen som er valgt, og hvordan forskjellige teorier konseptualiserer personlighet forskjellig, og hvordan en generell definisjon ikke vil passe med alle teorier. Man skal også se på hvordan operasjonalisering av definisjonen vil passe med noen former for personlighetspsykologisk forskning, men kanskje ikke all. De som velger en trekktypisk definisjon bør påpeke at mye av forskningen således er kongruent med definisjonen deres; men at det således er hovedsakelig kun er trekkteori definisjonen passer med. De som velger en definisjon som er mer på linje med kognitiv, dynamisk eller humanistisk teori må reflektere over manglende støtte i hoveddelen av moderne personlighetsforskning.

Del III.

«Hvorfor finnes individuelle forskjeller i personlighet?»

Her vil nok de fleste forstå spørsmålet fra et evolusjonært perspektiv. Det innebærer et fokus på seleksjon. Det må i så fall ha refleksjoner over hvorfor seleksjon ikke har ført til at alle er like, og hvorvidt det finnes spesifikk atferd som er effektiv på tvers av varierende økologiske forhold. Forklaringer bør helst begrunnes i relevante kilder. Fokus ved seleksjon må være gennivået for seleksjon, og ikke gruppe-seleksjon eller artens beste.

De som velger å forstå oppgaven fra et proksimat perspektiv kan forklare individuelle forskjeller med genetisk varians, miljøvariens (delt og ikke-delt, der det siste forklarer mest), og forskjeller i nevroanatomy, -fysiologi og hormoner. Det er videre også mulig å forklare dette primært med psykologiske

teorier. Det skal derimot argumenteres godt for å fortsette å kun se på psykologiske teorier i denne delen, med fokus på hva en «hvorfors» forklaring krever.

De som er bevisst at det er mulig å se det fra både et ultimat evolusjonært og proksimat perspektiv får pluss poeng.